

การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์

A Comparison of Group Counseling Effects to Build Desired Characteristics of Mathayomsuksa 2 Students Between Using Behavior Theory and Gestalt Theory

ชัชฎาภรณ์ พิรุณโสภา¹, ลักขณา สริวัฒน์², วิเชียร สิทธิประภาพร³

Shatchadaporn Pirunsopha¹, Lakkhana Sariwat², Wichien Sitthiprapaporn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ และ 2) เปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 2/2555 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมือง จังหวัด. อยเอ็ด ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มที่มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จำนวน 10 คน และกลุ่มที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ จำนวน 10 คน แต่ละกลุ่มได้รับการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ติดต่อกัน 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ และแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบปรนัย 3 ตัวเลือก 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.62-0.77 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.74 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติทดสอบวิลคอกซัน และสถิติทดสอบแมน-วิทนีย์ ยู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งสองกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีคุณลักษณะ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education, Mahasarakam University

² Associate Professor Dr., Faculty of Education, Mahasarakam University

³ Assistant Professor Dr., Faculty of Medicine, Mahasarakam University

อันพึงประสงค์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาของทั้งสองกลุ่มพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม, คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม, ทฤษฎีเกสตัลท์

Abstract

This research aimed to: 1) compare the effects of group counseling to build desired characteristics of Mathayomsuksa 2 students through behavior theory as well as gestalt theory between before and after the treatments, and 2) compare the effects of group counseling to build desired characteristics of Mathayomsuksa 2 students after the treatments between behavior theory as well as gestalt theory. The samples composed 20 Mathayomsuksa 2 students in the second semester of the academic year 2012 in Watsrathong Municipal school, Meung district, Roi-et province selected through purposive sample technique from those with the scores on desired characteristics below the 25th percentile and classified into 2 experimental groups through simple random sampling technique. 10 students were under the experimental group 1 through behavior theory and the other 10 students were under the experimental group 2 through gestalt theory. Each of the group was under the treatment 2 times a week, each time lasted for 50 minutes within 6 weeks continuously, totaling 12 times for 600 minutes. The instruments were: 1) two programs for group counseling to build desired characteristics through behavior theory as well as gestalt theory, and) a test of 30-item 3-choice on desired behaviors with discrimination powers ranging from 0.62 to 0.77 and the reliability of 0.74. The statistics for data analyses were The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test and The Mann-Whitney U Test. The results revealed that: 1) The students' desired characteristics after the treatments through behavior theory and gestalt theory were higher than before at the 0.05 level of statistical significance, and 2) The students' desired characteristics after the treatment of those through behavior theory and those through gestalt theory were not different.

Keywords: Group counseling effects, desired characteristics, behavior theory, gestalt theory

บทนำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ ความคิด ความรู้สึกที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครูผู้สอนจึงจัดกิจกรรมการสอนโดยแทรกคุณธรรมจริยธรรมตามความเหมาะสม เพื่อเด็กได้ความรู้แล้วยังมีจริยธรรมอันเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้เป็นคนดีที่สังคมยอมรับอีกด้วย (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2554) สังคมไทยได้รับผลกระทบหลายประการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม มีการศึกษาวิจัยพบว่าผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม ได้แก่อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้ทีหลังไหลเข้ามาเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนไทยที่เคยมีน้ำใจและเอื้ออาทรต่อกัน เป็นสังคมที่เน้นการแข่งขันชิงดีชิงเด่นและมีค่านิยมด้านวัตถุ และที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยในขณะนี้คือปัญหาการใช้ความรุนแรงในวัยเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเราจะพบข่าวสารประเภทนี้ได้ทุกวันในสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เด็กวัยรุ่นที่เติบโตมากับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นกลุ่มบุคคลที่เปราะบางและอ่อนไหวมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพราะได้เรียนรู้โดยปราศจากการควบคุมและคำชี้แนะที่ถูกต้อง จึงไม่สามารถปรับคุณลักษณะของตนให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีการแสดงออกที่สังคมไม่ยอมรับหลายลักษณะ เช่น พุดไม่สุภาพ ก้าวร้าว ตัดสินปัญหาโดยการใช้กำลัง เห็นแก่ตัว ไม่ซื่อสัตย์ โกรธง่าย ไม่เอื้อเฟื้อ ไม่เชื่อฟัง ไม่มีระเบียบ ขาดความอดทนอดกลั้น (พรพรรณ วรณลักษณ์, 2548: 20)

โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวง

มหาดไทย จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรมและความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ โดยส่งนักเรียนไปแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการประจำปีทั้งระดับกลุ่มโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการแข่งขันกีฬากับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีวินัย จิตใจแจ่มใส มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และตั้งใจศึกษาเล่าเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ครอบครัวหย่าร้าง หรือพ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัดไม่ได้ดูแลอบรม เด็กอาศัยอยู่กับ ลุง ป้า ปู่ ย่า ตา ยาย หรือผู้ปกครอง โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่อยู่ในวัยรุ่นตอนต้นส่วนมากจะขาดวินัย ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำงานอย่างขี้เกียจ ไม่มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ และไม่มีความอดทน ซึ่งความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความมุ่งมั่นในตนเองของนักเรียนล้วนเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนและสังคมที่สำคัญ ที่ช่วยขัดเกลานิสัยให้เป็นคนดี รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย รู้จักควบคุมตนเอง รู้จักหยิ่งใจซึ่งคิด และเมื่อเป็นคนดีที่รู้จักควบคุมตนเองได้แล้วก็จะสามารถแสวงหาวิชาความรู้ใส่ตนเองมากยิ่งขึ้น โรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่สำคัญในการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2554) ผู้วิจัยเป็นครูแนะแนวในโรงเรียนจึงต้องการให้ความช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มดังกล่าวให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความมุ่งมั่นในตนเอง จึงได้ทำการทดลองวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยใช้กระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ เพราะกระบวนการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนดำเนินการต่างๆ เพื่อตนเอง

ยอมรับตนเอง สนับสนุนให้มีการตัดสินใจ วางแผน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดทั้งการปรับปรุง พฤติกรรมให้เหมาะสม (พนม ลิ้มอารีย์. 2548) ส่วนการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์นั้น ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจตนเอง ยอมรับ และ เข้าใจตนเอง มองตนเองในแง่ความเป็นจริงได้ ถูกต้องเพื่อช่วยให้เด็กได้มองเห็นแนวทางในการ แก้ไขปรับปรุงตนเองไปในทางที่ดีตามศักยภาพ ที่เขามีอยู่ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2543) ผู้วิจัย จึงต้องการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบ กลุ่มตามทฤษฎีทั้งสองทฤษฎีว่าทฤษฎีใดสามารถ สร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้ดีกว่ากัน เพื่อเป็นแนวทางแก่ครู ผู้สอน และผู้ที่ เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้นำไปพัฒนาและปลูก ฟังคุณธรรมให้นักเรียนแก่ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำ ปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองการใช้ทฤษฎี พฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์

2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำ ปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลัง การให้คำปรึกษาระหว่างการใช้ทฤษฎีพฤติกรรม นิยมและทฤษฎีเกสตัลท์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อ สร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองการใช้ทฤษฎี พฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ สูงกว่าก่อน การทดลอง

2. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อ สร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการให้คำปรึกษาระหว่าง การใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์มี ความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 180 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทองที่ มีคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับต่ำ กว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาพร้อมทั้งสมัครใจเข้า รับการให้คำปรึกษา จำนวน 20 คน แล้วนำมาสุ่ม อย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่ม ที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยม จำนวน 10 คน และกลุ่มที่ 2 ได้ รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์

2. แบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์แบบ พรนัย 3 ตัวเลือก 30 ข้อจำแนกเป็นด้านชื่อเสียง สุจริต ความมีวินัย และความมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านละ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.62- 0.77 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.74

การดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม (pretest) โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และกลุ่มที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ ใช้เวลากลุ่มละ 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที กลุ่มที่ 1 ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 9.00 น.-9.50 น. ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2556 ถึงวันที่ 27 มิถุนายน 2556 กลุ่มที่ 2 ในวันพุธและวันศุกร์ เวลา 9.00 น.-9.50 น. ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2556

3. ทดสอบหลังเรียนทั้งสองกลุ่ม (posttest) โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ โดยสถิติทดสอบวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการให้คำปรึกษาระหว่างการให้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ โดยสถิติทดสอบแมน-วิทนีย์ ยู (The Mann-Whitney U Test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการทดลองการใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์สูงกว่าก่อนการ

ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005

2. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการให้คำปรึกษาโดยการให้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนการเข้ารับคำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เนื่องมาจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นกระบวนการช่วยเหลือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ทราบแนวทางการปรับปรุงหรือแก้ไขพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนเพื่อให้เกิดความอบอุ่น เป็นกันเอง พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือและผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษาตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้แก่ การใช้คำถามปลายเปิด การสะท้อนความรู้สึก การให้กำลังใจด้วยการเสริมแรงทางบวก และใช้เทคนิคตัวแบบซึ่งเทคนิคเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ทำให้ต้องการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามตัวแบบมากขึ้น จึงช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา และยังเป็นแรงจูงใจช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วนั้นออกไปสู่สังคมภายนอก กลุ่มการให้คำปรึกษา (วัชร ทรัพย์มี, 2549) สอดคล้องกับลักขณา ศรีวิวัฒน์ (2551) ที่อธิบายว่า เมื่อพิจารณาตามหลักการและแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ว่า มนุษย์เกิดมาดีตั้งแต่เลว มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม

เป็นผลมาจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้โดยการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขแบบต่าง ๆ และการเรียนรู้เก่าสามารถทำให้หมดไป ในทำนองเดียวกันก็สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ขึ้นได้ มนุษย์มีความสามารถที่จะควบคุมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้แม้จะตกอยู่ในภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม จึงชี้ให้เห็นว่าแนวคิดและหลักการของทฤษฎีนี้สามารถช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ส่วนผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ช่วยให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้น ด้วยเหตุผลคือ ตามแนวคิดของทฤษฎีที่ว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะเป็นอิสระจากอดีตที่ไร้สาระ และมีชีวิตอยู่อย่างสมบูรณ์กับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เขาเชื่อว่า บุคคลแต่ละคนมีเสรีภาพที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเองในสิ่งต่าง ๆ ได้ และในขณะที่เดียวกันก็สามารถรับผิดชอบต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเองได้ (คมเพชร ฉัตรสกุล, 2530) ซึ่งในการให้คำปรึกษาในครั้ง นี้ผู้ให้คำปรึกษาได้ใช้เทคนิคการแสดงบทบาทตรงกันข้าม และเทคนิคการแสดงบทบาทซ้ำ ๆ ซึ่งทั้งสองเทคนิคนี้ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงส่วนของความรู้สึกที่ตนมีอยู่อีกส่วนหนึ่ง โดยไม่พยายามปฏิเสธ และเก็บกดเอาไว้ กล้าที่จะแสดงบุคลิกภาพทั้งสองแบบตามความเหมาะสม และยังเป็น การได้แสดงบทบาทที่นักเรียนจะนำไปใช้จริง ๆ ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเป็นการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าพฤติกรรมใหม่ที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงนั้น นักเรียนสามารถกระทำได้ (อาภา จันทรสกุล, 2545) ในกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์นั้น ผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความสามารถของตนเองที่จะแก้ปัญหาหรือตัดสินใจด้วยตนเอง สามารถจัดระบบชีวิตของตนเองได้ และได้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ตนคาดหวังจากการมารับคำปรึกษาเป็นสิ่งที่ตนเอง

สามารถทำได้เองทั้งสิ้น มีความตระหนัก และกล้าเผชิญกับสิ่งที่เคยหลีกเลี่ยง นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาก็กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่รวมทั้งให้กำลังใจกับนักเรียนว่าสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อการทำและการตัดสินใจของตนเอง (วัชร ทรัพย์มี, 2549) เมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผ่านการแสดงในเทคนิคต่าง ๆ ในการมาเข้ากลุ่มการให้คำปรึกษาในครั้ง นี้ ทำให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ได้จากการลองแสดงในกลุ่มการให้คำปรึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับชนิสรา ไกรสิทธิ์ (2551: 77) ที่พบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมและทฤษฎีเกสตัลท์ลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยธวัช อุตเสน (2552: 74) ที่พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีความรับผิดชอบทางการเรียนโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Mendelhall (2006) ที่ได้ใช้โปรแกรมการใช้ศิลปะการต่อสู้ของพุทธศาสนาเพื่อฟื้นฟูสุขภาพทางอารมณ์ ควบคุมนิสัยก้าวร้าว พัฒนาการรับรู้ตนเอง และปลูกฝังด้านคุณธรรมแก่เยาวชนที่ถูกคุมขัง และพบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถปรับปรุงความรู้สึกในการควบคุมตนเองได้ ทำให้มีความสุขมากขึ้น และอยู่อย่างมีความหวัง

2. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้นไม่แตกต่าง

กัน แสดงให้เห็นว่าการคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย และความมุ่งมั่นในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 การที่ผลปรากฏเช่นนี้ เพราะการคำปรึกษาแบบกลุ่มตามกระบวนการทำให้คำปรึกษาทั้ง 2 ทฤษฎี ต่างก็มีเทคนิคในการดำเนินกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เช่นการทำพฤติกรรมเลียนแบบที่เห็นจากตัวแบบ การได้รับการเสริมแรงจากผู้ให้คำปรึกษา และจากสมาชิกในกลุ่ม จึงทำให้เห็นคุณค่าของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะ สรีวิวัฒน์ (2551) ที่อธิบายว่าตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ผู้ให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมไม่เน้นถึงความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือไปยังสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม แต่จะเจาะจงต่อพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขโดยตรง เนื่องจากพฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ กระบวนการให้คำปรึกษาจึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ และผู้ให้คำปรึกษายังได้ให้นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษานำสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษาไปปฏิบัติจริงในครอบครัวและในชั้นเรียนอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่วนนักเรียนกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์ ที่มีความเชื่อว่ามีมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม จะมีความเข้าใจบุคคลนั้นต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมของเขาด้วย เขามีศักยภาพที่จะรับรู้และสัมผัสความคิด ความรู้สึกของตนเองได้ และสามารถตัดสินใจเลือกได้เองว่าปฏิบัติตนอย่างไร จึงได้รับการยอมรับจาก กลุ่มและผู้อื่น ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการแสดงพฤติกรรมตรงกันข้าม โดยเน้นให้แสดงบทบาทสมมติให้เป็นคนมีวินัย แสดงถึงความซื่อสัตย์ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงาน

จนสำเร็จ ผลที่ได้รับคือการยอมรับจากเพื่อนให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม เพื่อนในกลุ่มให้ความสำคัญและแสดงให้เห็นว่าขาดสมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่ได้ เพราะงานจะไม่ประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของทุกๆ คน แนวคิดจากประสบการณ์กลุ่มที่ต่างก็เห็นอกเห็นใจกัน อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหาและวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีปฏิบัติ โดยมีผู้วิจัยเป็นคนชี้แนะและมีเพื่อน ๆ คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ ทำให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้น รวมทั้งนักเรียนได้ตระหนักว่าในภาวะปัจจุบัน คนที่ปรับตัวไม่ได้คือคนที่อยู่อย่างผิดสมัย (วัชรวิทย์ 2549) จากกระบวนการดังกล่าวเมื่อนักเรียนได้เข้ากลุ่ม ได้ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ และได้แสดงบทบาทที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ในหลายๆ แนวทางจากการได้ลองปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขพฤติกรรมอย่างจริงจังจากการสังเกตของผู้วิจัย การให้คำปรึกษาทั้ง 2 วิธีนี้พบพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการทำกิจกรรม ทั้ง 2 กลุ่ม ที่ต่างก็มีความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีความกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น เมื่อมีการอภิปรายร่วมกัน ให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ คอยช่วยเหลือชี้แนะเพื่อนภายในกลุ่ม นอกจากนี้นักเรียนที่เข้าร่วมทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนคติทางบวก ต่อการร่วมกิจกรรมครั้งนี้ เพราะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง เพราะเมื่อนักเรียนเหล่านี้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย และความมุ่งมั่นในการทำงาน ดีขึ้นสูงขึ้น ย่อมเกิดความภาคภูมิใจ และได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทั้งหลาย เขาจะมีโอกาสในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ทำให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถ คุณค่า

สร้างประโยชน์ให้แก่โรงเรียนและชุมชนได้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับชัยธวัช อุตเสน (2552: 74) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและนักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีความรับผิดชอบทางการเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Pace (2007) ที่พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับคำปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมและกลุ่มที่ได้รับการศึกษาคัมภีร์ไบเบิล มีความเชื่อมั่นในตนเองและภาวะซึมเศร้าไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาตามโปรแกรมทั้งสองทฤษฎีเป็นกระบวนการให้คำปรึกษาที่มีประโยชน์ สามารถช่วยพัฒนาให้นักเรียนที่มีปัญหาในด้านการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นการช่วยเหลือนักเรียน ให้รู้จักปรับปรุงพฤติกรรมของตนไปในทางที่ดีขึ้นได้ การสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถเพิ่มพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความเข้าใจ และยอมรับในตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น พอใจในสิ่งที่ตนเองมีความมุ่งมั่นพยายาม แสดงออกอย่างเหมาะสมกล้าแสดงออกสามารถ อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ อย่างมีความสุข เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี เป็นกำลังที่ดีของประเทศชาติในอนาคต ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าเป็นการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ควรมีการติดตามผลระยะยาวหลังจากการสิ้นสุดการทดลองอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อติดตามว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในด้านต่างๆ ที่มีการพัฒนาไปแล้วนั้น กลับมาหรือไม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นตลอดไป

1.2 สถานศึกษา ควรนิเทศติดตามและวัดผลประเมินผล หลังจากการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ให้เกิดการเสริมแรงแก่ผู้ที่สามารถพัฒนาตนเองในทางที่พึงประสงค์ ยกย่องชมเชยให้เป็นตัวอย่าง และแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาและสังคมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาโดยการใช้ทฤษฎีอื่นๆ ที่แตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบความมั่นใจในตนเองและการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษาในระดับช่วงชั้นต่างกัน

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท

เอกสารอ้างอิง

- คมเพชร นัตรศุภกุล. (2530). *ทฤษฎีการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชนิสรา ไกรสิทธิ์. (2551). *การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและทฤษฎีเกสตัลท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ชัยวิช อดุลเสน. (2552). “การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบที่มีต่อความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระหว่างทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและทฤษฎีพฤติกรรมนิยม,” *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 3(2), 74.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2543). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.
- พนม ลีมาเรีย. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พรรณพร วรรณลักษณ์. (2548). *การศึกษาและการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นที่พึงประสงค์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2551). *การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2554). *จิตวิทยาในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3*. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- วัชร ททรัพย์มี. (2549). *ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภา จันทรสกุล. (2545). *การปรับพฤติกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Mendenhall, Marty. (2006). “An investigation of the impact of Buddhist martial arts as a rehabilitation intervention program to remedy emotional problems, curb aggressive tendencies, develop self-awareness, and cultivate a strong moral foundation with incarcerated juvenile delinquents,” *Dissertation abstract international*, 67(6), 3459-B.
- Pace, Robert R. (2007). “Effects of rational emotive behavior therapy on self-esteem and depression within faith-based populations,” *Dissertation abstract international*, 68(2), unpagged.